

afa
2015 -07- 23

Opole, 2015.07. 23

Nr ŻNG.8361.131.2015

Wysłano dnia .....

POLECONA ZA
POTWIERDZENIEM
ODBIORU

PRIORYTET

DECYZJA Nr 51/2015

Na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (tekst jednolity z 2015 r. Dz. U. poz. 678) oraz art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity z 2013 r. Dz. U. poz. 267 z późn. zm.)

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej

po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wymierza przedsiębiorcy **Agnieszce Gajda** prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą: **Agnieszka Gajda B.O.K. ul. Ks. Piotra Gołąba 18, 46-040 Schodnia, NIP: 9910118418, karę pieniężną w wysokości 500 zł** (słownie złotych: pięćset 00/100) **z tytułu wprowadzenia do obrotu 2 partii potraw** oferowanych do sprzedaży w Barze Smaki Dnia w Ozimku, ul. Wyzwolenia 27. Zakwestionowane potrawy oferowano do sprzedaży jako zestaw „Danie Dnia” w skład którego wchodziła: zupa pomidorowa z makaronem, stek, surówka z białej kapusty, ziemniaki oraz danie na wagę składające się z kotleta drobiowego i surówki z czerwonej kapusty. Przedmiotowe 2 partie potraw **nieodpowiadały jakości handlowej** z uwagi na:

- **nieuwidocznienie w miejscu sprzedaży** na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu **dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu wykazu składników**, wbrew postanowieniom zawartym w art. 44 ust.1 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1924/2006 i (WE) Nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) Nr 608/2004 (Dz. Urz. UE L z 2011r., Nr 304, s.18 z późn. zm.), w związku z § 19 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015r. poz. 29);
- **nieuwidocznienie informacji o składnikach alergennych obecnych w gotowych potrawach** wbrew postanowieniom zawartym w art. 44 ust.1 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1924/2006 i (WE) Nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) Nr 608/2004 (Dz. Urz. UE L z 2011r., Nr 304, s.18 z późn. zm.).

Uzasadnienie:

W dniach 14-16.04.2015 r., na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli Nr ŻNG-131/2015 z dnia 14.04.2015 r. przeprowadzono czynności kontrolne w Barze Smaki Dnia

46-040 Ozimek, ul. Wyzwolenia 27, należącym do przedsiębiorcy: Agnieszki Gajda prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą: Agnieszka Gajda B.O.K. ul. Ks. Piotra Gołęba 18, 46-040 Schodnia (zwanej dalej: „Stroną”).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie następujących aktów prawnych:

- art. 3 ust. 1, 2, 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 882/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE. L z 2004r. Nr 165 s.1 z późn. zm.),
- art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (tekst jednolity z 2015 Dz. U. poz. 678) (zwanej dalej: „ustawą o jakości handlowej”),
- art. 3 ust. 1 pkt 1, 2 i 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (tekst jednolity z 2013 r. Dz. U. z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.) (zwanej dalej: „ustawą o Inspekcji Handlowej”).

Przed rozpoczęciem czynności kontrolnych Inspektorzy reprezentujący Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej (zwanego dalej: „OWIIH”) występując w charakterze konsumentów dokonali zakupu potraw oferowanych w karcie menu, a mianowicie:

- 1 zestawu potraw pod nazwą: „Danie Dnia” w skład którego wchodziły: zupa pomidorowa z makaronem, stek, surówka z białej kapusty, ziemniaki zestaw wartości 12,99 zł,
- 1 dania na wagę składającego się z kotleta drobiowego i surówki z czerwonej kapusty o łącznej wadze 0,32 kg, w cenie 2,69 zł/100g, wartości 8,61 zł.

Przedmiotowe 2 partie potraw zostały wyprodukowane w dniu 14.04.2015 r. w Barze Smaki Dnia w Ozimku należącym do *Strony*.

W toku czynności kontrolnych oceniono prawidłowość oznakowania oraz rzetelność przekazywanych konsumentom informacji o sprzedawanych potrawach. Kontrolą zostały objęte wymienione wyżej 2 partie potraw pochodzące z zakupu kontrolnego. W wyniku dokonanej oceny stwierdzono:

- w odniesieniu do zestawu pod nazwą „Danie Dnia” brak podania w karcie menu składników wchodzących w skład poszczególnych potraw składających się na zestaw,
- w odniesieniu do dania na wagę - brak informacji o wykazie składników potrawy. Cennik zawierał wyłącznie informacje o sprzedaży dań na wagę oraz ich cenie.

Po przeanalizowaniu receptur na kontrolowane potrawy (przedłożonych przez *Stronę* w toku kontroli) oraz oznakowania opakowań jednostkowych surowców wykorzystywanych do ich przygotowania stwierdzono, że:

- w zestawie pod nazwą „Danie Dnia” w skład którego wchodziło: zupa pomidorowa z makaronem, stek, surówka z białej kapusty, ziemniaki – występują laktoza, jaja, gluten, seler;
- w potrawie pod nazwą dania na wagę składającego się z kotleta drobiowego i surówki z czerwonej kapusty – występują jaja, gluten.

Mając na uwadze powyższe udowodniono, że do produkcji ocenianych potraw użyto składników mogących wywołać alergię lub nietolerancje pokarmowe, a informacja o tym fakcie nie została udostępniona konsumentowi.

Powyższe ustalenia zostały udokumentowane w protokole kontroli oraz załącznikach. Przedmiotowe dokumenty zostały bez uwag podpisane i odebrane przez *Stronę*.

W dniu 26.06.2015 r. OWIIH zawiadomił *Stronę* o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego. *Strona* została również poinformowana, że przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie w sprawie, przysługuje jej na podstawie art. 10 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego prawo do czynnego udziału w postępowaniu tj. zapoznania się z aktami sprawy, a także składania wyjaśnień i wniosków dowodowych. Mając na uwadze zapewnienie ciągłości postępowania administracyjnego OWIIH wyznaczył *Stronie* termin 10 dni do zapoznania się

z dowodami zebranymi w sprawie. Strona w odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania w dniu 8 lipca 2015 r. poinformowała o wielkości osiągniętego obrotu w 2014 r., jak również wniosła prośbę o zaniechanie nakładania kary pieniężnej z uwagi na ciężką sytuację finansową.

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej ustalił i stwierdził co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. UE L z 2002 Nr 31, str. 1 z późn. zm.) (zwanego dalej: „*rozporządzeniem Nr 178/2002*”), podmioty prowadzące przedsiębiorstwo spożywcze zapewniają na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania, dystrybucji zgodność żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

Ustawa o jakości handlowej stanowi w art. 4 ust. 1, że **wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania** oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta.

Zgodnie z art. 3 pkt 5 *ustawy o jakości handlowej*, przez **jakość handlową** należy rozumieć cechy **artykułu rolno-spożywczego** dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz **wymagania wynikające** ze sposobu produkcji, opakowania, **prezentacji** i **oznakowania**, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Obowiązek przekazywania szczegółowych informacji na temat żywności oferowanej do sprzedaży konsumentom finalnym bez opakowania w tym również wyrobów kulinarnych reguluje art. 44 ust. 1 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1169/2011 z 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1924/2006 i (WE) Nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) Nr 608/2004 (Dz. Urz. UE L z 2011r. Nr 304 s. 18 z późn. zm.) (zwanego dalej: „*rozporządzeniem Nr 1169/2011*”) oraz § 19 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015r. poz. 29) (zwanego dalej: „*rozporządzeniem w sprawie znakowania*”).

Zgodnie z wyżej wskazanym przepisem § 19 ust. 1 pkt 3 *rozporządzenia w sprawie znakowania*, w miejscu sprzedaży środków spożywczych bez opakowania, pakowanych na życzenie konsumenta finalnego lub pakowanych do bezzwłocznej sprzedaży podaje się wykaz składników.

Natomiast w myśl § 19 ust. 2 *rozporządzenia w sprawie znakowania* wykaz składników podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu.

Przepisy *rozporządzenia Nr 1169/2011* zawierają wykaz danych szczegółowych, których

podanie jest obowiązkowe. Artykuł 9 ust. 1 lit. c *rozporządzenia Nr 1169/2011* nakłada obowiązek podania w oznakowaniu produktu następujących danych szczegółowych „wszelkie składniki lub substancje pomocnicze w przetwórstwie wymienione w załączniku II lub uzyskane z substancji lub produktów wymienionych w załączniku II, powodujące alergie lub reakcje nietolerancji, użyte przy wytworzeniu lub przygotowywaniu żywności i nadal obecne w produkcie gotowym, nawet jeżeli ich forma uległa zmianie”.

Art. 44 ust. 1 lit. a *rozporządzenia Nr 1169/2011* stanowi, iż w przypadku oferowania środków spożywczych do sprzedaży konsumentom finalnym lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta lub ich pakowania do bezpośredniej sprzedaży, przekazanie danych szczegółowych określonych w art. 9 ust. 1 lit. c ww. rozporządzenia jest obowiązkowe. Brak informacji o obecności w gotowych produktach składników alergennych może spowodować, że wyroby te staną się niebezpieczne dla osób nietolerujących bądź uczulonych na dany składnik.

Biorąc pod uwagę powyższe *OWIHH* uznał, iż *Strona* naruszyła przepisy prawa żywnościowego i była odpowiedzialna za wprowadzenie do obrotu (w rozumieniu art. 3 pkt 4 *ustawy o jakości handlowej*) wyrobów kulinarnych nie odpowiadających jakości handlowej.

Art. 17 ust. 2 *rozporządzenia Nr 178/2002* stanowi, że państwa członkowskie ustanawiają zasady dotyczące środków i kar mających zastosowanie w przypadku naruszenia prawa żywnościowego, przy czym kary te powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

Zgodnie z art. 40a ust. 5 *ustawy o jakości handlowej* przy ustalaniu wysokości kary *OWIHH* uwzględnił stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów.

Stopień szkodliwości czynu, polegającego na niewidocznieniu w miejscu sprzedaży wykazu składników oraz informacji o obecności w gotowych potrawach substancji alergennych *OWIHH* ocenił jako **wysoki**. Konsument, ma prawo do pełnej i rzetelnej informacji o potrawie (bez konieczności podejmowania dodatkowych działań w celu ich uzyskania). W przypadku wyrobów kulinarnych oferowanych przez *Stronę* przedmiotowych informacji nie otrzymał. Brak rzetelnej informacji uniemożliwił konsumentom dokonanie swobodnej i rzeczowej oceny oferowanych potraw i mógł wprowadzać w błąd. Należy tu podkreślić, iż każde dodatkowe działania powodują w rzeczywistości utrudnienie w zakupie, co może w konsekwencji skutkować zakupem wyrobu niezgodnego z oczekiwaniami konsumentów, a dla osób nietolerujących bądź uczulonych na dany składnik, zakup produktu niebezpiecznego. Brak wykazu składników oraz informacji o obecności substancji alergennych cechuje zatem wysoki stopień szkodliwości, ponieważ konsekwencją może być zagrożenie zdrowia i życia konsumenta.

Stopień zawinienia *OWIHH* ocenił jako **wysoki**, ponieważ wina za niedopełnienie obowiązku wynikającego z przepisów prawa żywnościowego leżała wyłącznie po stronie kontrolowanego przedsiębiorcy. Kwestionowane potrawy były przygotowywane w barze należącym do *Strony* i to ona ponosi odpowiedzialność za ich jakość handlową. Do obowiązków *Strony* jako podmiotu działającego na rynku spożywczym należało uwidocznienie konsumentom informacji w zakresie wykazu składników oferowanych do sprzedaży potraw. Ponadto istotnymi informacjami dla ochrony zdrowia i życia jest wskazanie obecności składników alergennych występujących w gotowych potrawach. *Strona* tego nie uczyniła, co skutkowało wprowadzeniem do obrotu wyrobów kulinarnych bez wymaganych oznaczeń.

OWIHH ocenił **zakres naruszenia** jako **wysoki**, bowiem brak informacji o składnikach potraw oraz informacji o obecności w gotowych produktach substancji alergennych narusza jeden

z najważniejszych elementów jakości handlowej, zatem ich niepodanie w miejscu sprzedaży potraw świadczy o istotnym naruszeniu przepisów mających na celu ochronę interesów konsumentów. *Strona* nie przekazując konsumentom rzetelnych informacji o oferowanych potrawach, uniemożliwiła im dokonanie świadomego wyboru potrawy, która spełnia ich oczekiwania oraz może wywołać negatywne skutki zdrowotne.

Oceniając **dotychczasową działalność przedsiębiorcy**, OWIiH uznał, iż *Strona* **po raz pierwszy naruszyła przepisy ustawy o jakości handlowej**.

Ostatnią przesłanką, którą OWIiH wziął pod uwagę przy ustalaniu wysokości kary jest **wielkość obrotów** *Strony*, która określa pozycję przedsiębiorcy na rynku oraz pozwala na dostosowanie wymiaru kary do jego możliwości, przyczyniając się do urzeczywistnienia funkcji prewencyjnej kary. OWIiH ustalając wysokość kary uwzględnił dostarczone przez *Stronę* oświadczenie o wysokości przychodu za rok podatkowy 2014. Na tej podstawie organ ustalił wielkość przedsiębiorcy, klasyfikując go jako mikroprzedsiębiorcę. Zgodnie z art. 104 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity z 2015 r. Dz. U. poz. 584 z późn. zm.), za mikroprzedsiębiorcę uważa się przedsiębiorcę, który w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczył równowartości w złotych 2 milionów euro.

Zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 3 *ustawy o jakości handlowej* maksymalna wysokość kary za wprowadzenie do obrotu artykułów rolno-spożywczych nieodpowiadającym jakości handlowej mogłaby wynieść pięciokrotną wartość korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie zakwestionowanych artykułów rolno – spożywczych do obrotu, nie mniej jednak niż 500 zł. Nałożona kara stanowi wartość minimalną, przewidzianą zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 3 *ustawy o jakości handlowej*. OWIiH uwzględniając poziom szkody grożącej potencjalnym nabywcom uznał, iż kara w kwocie określonej w sentencji decyzji mieści się w ustawowo wyznaczonych granicach i jest adekwatna do stwierdzonych naruszeń, a także spełni funkcję prewencyjną.

Na podstawie art. 40a ust. 6 i 7 *ustawy o jakości handlowej* karę pieniężną, stanowiącą dochód budżetu państwa, *Strona* powinna wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Opolu **numer 39 1010 1401 0013 4222 3100 0000 NBP Oddział Okręgowy Opole** w **terminie 30 dni** od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stała się ostateczna.

Opolski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej
Zygmunt Jurczak
Opolski Wojewódzki
Inspektor Inspekcji Handlowej

Pouczenie:

1. Na podstawie art. 127 § 1 i 2 oraz art. 129 § 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity z 2013 r. Dz. U. poz. 267 z późn zm.) od decyzji przysługuje stronie odwołanie w terminie 14 dni, do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie, 00-950 Warszawa, Plac Powstańców Warszawy 1, za pośrednictwem Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, 45-068 Opole, ul. 1 Maja 1.
2. Zgodnie z art. 40 a ust. 8 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno- spożywczych (tekst jednolity z 2015 r. Dz. U. poz. 678) do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity z 2015 r. Dz. U. poz. 613).
3. Zgodnie z art. 16 § 1 Kodeksu Postępowania Administracyjnego decyzja ostateczna to decyzja, od której nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji.
4. Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji.

Otrzymują:

1. Agnieszka Gajda
ul. Ks. Piotra Gołęba 18
46-040 Schodnia
2. BA w/m
3. a/a

10

**Z-ca Naczelnika Wydziału Kontroli
Artykułów Żywnościowych,
Nieżywnościowych i Gastronomii**

Urszula Świdowska
mgr Urszula Świdowska

**Naczelnik Wydziału
Prawno-Organizacyjnego**

Alicja Spychała
mgr Alicja Spychała

**Sprawa wyłączona
z systemu EZD**